

Businesscase Hilversumpas

Maart 2020

Samenvatting

Per 1 januari 2020 is het vernieuwde minimabeleid in werking getreden zoals beschreven in het beleidsplan *“Doen wat nodig is zodat je mee kunt doen: Minimabeleid op maat vanaf 2020”*. Onderdeel van het nieuwe beleidsplan is de invoering van de Hilversumpas. Het college wil met advies van de commissie Zorg & Samenleving een keuze maken voor de meest geschikte versie van een pas voor minima. Hilversum telt zo’n 5.700 minimahuishoudens die in aanmerking komen voor de pas.

De vraag is in welke vorm een minimapas het beste werkt in Hilversum. Daarom is deze businesscase opgesteld met daarin de kosten en baten en de voor- en nadelen van de verschillende versies van een pas. Er is gekeken naar ervaringen van andere gemeenten en gesproken met leveranciers van passen. Op basis daarvan zijn acht verschillende scenario’s uitgewerkt zodat een goede beslissing genomen kan worden over het type pas dat voor Hilversum geschikt is.

De verschillende scenario’s zijn gerangschikt op volgorde van uitgebreid (en daardoor duur) tot aan het scenario waarin we geen pas implementeren:

1. Uitgebreide pas
2. Aansluiten bij bestaande pas
3. Activeringspas
4. Kortingspas
5. Aansluiten bij de Gooische Pas
6. Lightversie pas
7. Optimaliseren uitvoering zonder pas
8. Huidige situatie handhaven

Per scenario is uitwerkt wat de voor- en nadelen van dat scenario zijn, welke stappen er genomen moeten worden om deze pas te implementeren, wat de risico’s zijn, en er is een inschatting gemaakt van de kosten.

Scenario 1 tot en met 6 bevatten verschillende varianten van minimapassen. In de meest uitgebreide variant gaat het om een pas die als betaalpas kan dienen en waar inwoners hun minimaregelingen op kunnen ontvangen. Ook opties om aan te sluiten bij andere steden zoals Amsterdam of Utrecht staan beschreven. Lokaal kunnen we denken aan samenwerking met de Gooise Pas.

Welke regelingen je via de pas ontsluit, zegt ook iets over hoe makkelijk of moeilijk het is om de pas te implementeren. Een kortingspas die moet worden geaccepteerd door winkeliers middels een barcode of kassakoppeling is lastiger en duurder dan een pas die je alleen hoeft te laten zien en niet gescand hoeft te worden. Zo is de lightversie van de pas is een vorm waarbij de pas niet gescand wordt, maar alleen wordt gebruikt om aan te tonen dat hij recht heeft op minimavoorzieningen. Hiermee kun je het gebruik van regelingen makkelijker maken en bijvoorbeeld sport- en cultuuractiviteiten stimuleren.

Naast de zes verschillende varianten van passen, zijn er ook twee scenario’s omschreven waarin geen pas geïmplementeerd wordt. In scenario 7 worden andere manieren geschetst waarmee we het minimabeleid kunnen verbeteren, zoals het digitaliseren van het aanvraagproces. Scenario 8 is het scenario waarin we de huidige situatie handhaven en het budget voor de Hilversumpas vrij valt.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Historie	3
1.2 Onderzoeksopdracht	3
2. Onderzoek	3
2.1 Situatie Hilversum	3
2.1.1 Omschrijving doelgroep	3
2.1.2 Huidige minimabeleid	3
2.1.3 Gebruik van de regelingen	4
2.2 Ervaringen elders in het land	5
3. Mogelijkheden pas	5
3.1 Doel pas	5
3.2 Type pas	5
3.2.1 Pas met tegoed	5
3.2.2 Kortingspas	6
3.2.3 Stadspas	6
3.3 Aansluiten aanbieders	6
3.4 Hilversum Marketing en Centrummanager	6
3.5 Technische eisen	7
3.5.1 Geormerkt budget	7
3.5.2 Beveiliging	7
3.5.3 Digitaal aanvragen	7
3.5.4 Uitbreidingsmogelijkheden	7
3.5.5 Webplatform	8
3.6 Ervaringen andere gemeenten	8
3.7 Wat past Hilversum	9
3.7.1 Pas met tegoed	9
3.7.2 Kortingspas	10
3.7.3 Stadspas	10
4. Financiën	11
5. Scenario's	12
5.1 Uitgebreide pas	12
5.2 Aansluiten bij bestaande minimapas	13
5.3 Activeringspas	14
5.4 Kortingspas	15
5.5 Aansluiten bij de Gooische Pas	16
5.6 Light versie pas	17
5.7 Optimaliseren uitvoering zonder pas	18
5.8 Handhaven huidige situatie	19
6. Aanbevelingen	20
6.1 Advies	20

Bijlage 1: Uitgangspunten vastgesteld door het college op 15 januari 2019

Bijlage 2: Verslag Commissie Zorg en Samenleving over de Hilversumpas

1. Inleiding

De wens om een Hilversumpas in te voeren leeft al enige tijd. Het doel en de functionaliteiten van de pas zijn vastgesteld door het college met advies van de commissie Zorg & Samenleving. In de afgelopen periode is gekeken hoe andere gemeenten een minimapas/stadspas hebben ingericht en op welke manier een pas in Hilversum kan worden ingezet om het minimabeleid te versterken. In deze businesscase zijn de kosten en (maatschappelijke) opbrengsten van verschillende scenario's in beeld gebracht.

1.1 Historie

In het coalitieakkoord 2018-2022 is de ambitie uitgesproken de Hilversumpas te implementeren: *“We willen een Hilversumpas invoeren, die wordt gebruikt om ons minimabeleid beter in te richten. Uitgangspunt bij het minimabeleid is dat wordt gekeken naar wat mensen nodig hebben om te participeren, zodat de kwaliteit van leven toeneemt en het beroep op de sociale voorzieningen afneemt. Dit uitgangspunt sluit aan bij een minimabeleid dat als vangnet functioneert en zorgt dat werk moet lonen.”* Het gesprek over de Hilversumpas speelt al enige tijd. Diverse vormen zijn aan de orde geweest zoals een kortingspas om lokale ondernemers te steunen en een betaalpas voor minima om gratis of met korting mee te kunnen doen aan activiteiten.

Op 15 januari 2019 is door het college vastgesteld wat het doel is en aan welke voorwaarden moet worden voldaan. In de commissie Zorg & Samenleving op 13 februari 2019 is besloten dat een businesscase de kosten en baten in beeld moet brengen. In het afgelopen jaar zijn de technische mogelijkheden van een pas, de ervaringen van andere gemeenten in het land, en een doorvertaling daarvan naar de Hilversumse situatie in kaart gebracht. En kan de businesscase worden voorgelegd.

1.2 Onderzoeksopdracht

Om een beslissing te nemen over de vorm van de Hilversumpas, wil het college onderzoeken welke varianten mogelijk zijn en wat de ervaringen met dergelijke passen zijn in andere gemeenten. Hierin zijn de kosten en baten natuurlijk belangrijk, maar ook de voor- en nadelen en de risico's. Dit alles moet op overzichtelijke wijze worden gepresenteerd in een businesscase. Het laatste onderdeel van de businesscase geeft verschillende keuzeopties weer (scenario's) waaruit de meest passende variant gekozen kan worden.

2. Onderzoek

In het vooronderzoek naar de Hilversumpas heeft een grondige verkenning plaatsgevonden. Het onderzoek heeft zich gericht op het in kaart brengen van de situatie in Hilversum, en de inzet van minima- en stadspassen elders in het land. Daarnaast is contact geweest met leveranciers van dergelijke passen om de technische mogelijkheden in kaart te brengen.

2.1 Situatie in Hilversum

2.1.1 Omschrijving doelgroep

Het college wil de Hilversumpas inzetten om het minimabeleid beter in te richten. De doelgroep van de pas zijn de minimahuishoudens. In Hilversum geldt vanaf 2020 voor de meeste minimaregelingen een inkomensgrens van 130% van het wettelijk sociaal minimum (wsm). Zo'n 5.700 huishoudens (bijna 14% van het totaal aantal huishoudens) hebben een inkomen dat hieraan voldoet. In deze huishoudens wonen ongeveer 10.000 personen, waarvan naar schatting ruim een kwart kind is. Mogelijk wijzigt in 2021 de inkomensgrens naar 120%, gezien de zoekrichting in de vastgestelde Kadernota 2020. Het aantal huishoudens dat dan in aanmerking komt voor de Hilversumpas ligt op 4.700 (bron: Evaluatie minimabeleid gemeente Hilversum 2018, KWIZ).

2.1.2 Huidige minimabeleid

Per 1 januari 2020 is het vernieuwde minimabeleid in werking getreden zoals beschreven in het beleidsplan *“Doen wat nodig is zodat je mee kunt doen: Minimabeleid op maat vanaf 2020”*. Het aantal regelingen is teruggedrongen om meer overzicht voor de inwoner te creëren. Tegelijk is de doelgroep die in aanmerking komt voor het minimabeleid uitgebreid door de inkomensgrens te verhogen van 110 naar 130%.

In het beleidsplan is vastgelegd welke regelingen we via de pas beschikbaar willen stellen. Het gaat om het Kindpakket, de Activeringsregeling en de Regeling verduurzaming huishoudens (zie tabel 1).

Regeling	Bedrag	Vergoede kosten
Kindpakket	Werkelijke kosten worden vergoed tot een maximumbedrag per kind per jaar	• Activiteiten • Schoolkosten • Specifieke producten zoals o.a. luiers • Reiskosten • Cadeautjes
	0 t/m 3 jaar € 150	
	4 t/m 11 jaar € 275	
	12 t/m 17 jaar € 575	
Activeringsregeling	Werkelijke kosten worden vergoed tot een maximumbedrag van € 140 per persoon per jaar	• Activiteiten • Reiskosten • Specifieke producten zoals o.a. pasfoto
Regeling Verduurzaming Huishoudens	Werkelijke kosten worden vergoed tot een maximumbedrag van € 500 per huishouden per 10 jaar per gebruiksgoed	• Witgoed van A++ kwaliteit (6 specifieke goederen)

Tabel 1. Regelingen die op de pas kunnen

De gemeente Hilversum vindt het belangrijk om haar kwetsbare inwoners te spreken. Op het moment dat iemand een aanvraag doet voor een minimaregeling, volgt een gesprek (hét gesprek) op het Sociaal Plein. Dit is een essentieel onderdeel van onze werkwijze. Op deze manier kan er breed gekeken worden wat de hulpvraag precies is en welke (financiële) ondersteuning het meest passend is.

2.1.3 Gebruik van de regelingen

De minimaregelingen zijn per 1 januari 2020 gewijzigd. Om te laten zien om hoeveel aanvragen het jaarlijks gaat, wordt daarom uitgegaan van het aantal aanvragen van de oude vergelijkbare regelingen uit 2019. In 2020 zal het aantal mensen dat in aanmerking komt voor de regelingen groeien, omdat de inkomensgrens is verruimd van 110 naar 130%. We verwachten daardoor een stijging van het aantal aanvragen.

Huidige regeling	Oude regeling	Aanvragen 2019	Schatting aanvragen 2020
Kindpakket	Kindpakket	852	1245
Activeringsregeling	Regeling Meedoen	2326	3400
Regeling Verduurzaming Huishoudens	Regeling Duurzaam	1186	1733
Totaal		4364	6378

Tabel 2. Aantal aanvragen per regeling per jaar

Aan de hand van deze schatting verwachten we in 2020 ongeveer 6.400 aanvragen. Een aanvraag kan voor meerdere personen zijn en één persoon kan voor meerdere regelingen in aanmerking komen. De bedoeling is om een pas te verstrekken per persoon (en dus niet per toegekende regeling of per huishouden). Er worden maximaal zo'n 10.000 passen verstrekt (als 100% van de rechthebbenden een aanvraag doet).

2.2 Ervaringen elders in het land

De opdracht van het college is om niet opnieuw het wiel te gaan uitvinden. Er is in andere gemeenten ervaring opgedaan met het werken met een stadspas/minimapas. Het valt op dat met name de grote steden een goed functionerende pas hebben. Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht hebben allen een pas die ofwel alleen voor minima, ofwel (tegen betaling) ook voor andere inwoners is. In Utrecht is het gehele proces van aanvragen, toekennen en aanbodmanagement van de U-pas uitbesteed aan het geheel hiervoor in het leven geroepen U-pasbureau. Een voordeel van een stadspas in een grote stad is dat er veel pashouders zijn, waardoor het voor bedrijven interessant is om hun aanbod via de pas beschikbaar te stellen. Dit zorgt er weer voor dat de pas voor de pashouders aantrekkelijk is omdat ze kunnen kiezen uit een groot aantal diensten en/of producten.

Er is een aantal middelgrote gemeenten die ook een pas hebben ingevoerd, of daarmee bezig zijn. Wij hebben gekeken bij Nieuwegein, Ridderkerk, Amstelveen en Dordrecht om te zien wat bij hen de voor- en nadelen zijn. Om ook de risicofactoren goed in beeld te hebben is ook gekeken naar gemeenten die juist stoppen met een minimapas,. Het gaat dan bijvoorbeeld om de gemeenten Nijmegen, Haarlemmermeer en de Gelrepas (een samenwerking tussen een aantal gemeenten in Gelderland). Het onderzoek naar ervaringen elders in het land heeft ons inzicht gegeven in de mogelijkheden die er zijn en de keuzes die andere gemeenten hierin gemaakt hebben. De vragen die we hadden over de technische mogelijkheden zijn besproken met twee aanbieders: Intermediad en Groupcard. Groupcard is de organisatie waarmee de Gooische Pas samenwerkt.

3. Mogelijkheden pas

Wat is een minimapas nu precies, wat kun je ermee en waarom zou je die als gemeente wel of niet willen? Naar aanleiding van het onderzoek is vooral naar voren gekomen dat de mogelijkheden erg uiteenlopen en sterk samenhangen met de doelen die de gemeente nastreeft en de wijze waarop het minimebeleid is ingericht.

3.1 Doel pas

Allereerst moet worden vastgesteld wat de gemeente wil bereiken met de pas. Dit is door het college, met advies van de Commissie Zorg & Samenleving, bepaald in januari 2019.

1. De pas bevordert de deelname aan het maatschappelijke verkeer voor huishoudens binnen de doelgroep van de Hilversumpas.
2. De pas bevordert de deelname aan sport, cultuur en overige activiteiten van pashouders.
3. De Hilversumpas wordt gebruikt om het minimebeleid efficiënter (minder administratieve lasten) en doelmatiger (beter bereik doelgroep) uit te kunnen voeren.

3.2 Type pas

Er is een aantal manieren waarop een pas kan worden ingezet. Om de verschillen duidelijk te maken worden de opties hieronder omschreven. Een combinatie van deze varianten is ook mogelijk.

3.2.1 Pas met tegoed

Op een pas met tegoed kan door de gemeente een budget worden gezet dat kan worden besteed aan een vooraf bepaald doel. De gemeente bepaalt wie een pas krijgt en welk budget erop staat. Hiermee kan bijvoorbeeld een minimegeling worden uitgevoerd. De pas werkt zoals een cadeaukaart, er kan mee worden betaald in aangesloten winkels.

3.2.2 Kortingspas

Ondernemers kunnen een kortingsactie aanbieden en deze beschikbaar stellen voor alle pashouders. De gemeente bepaalt wie de pas krijgt en stelt eisen aan het aanbod dat ondernemers beschikbaar stellen.

3.2.3 Stadspas

De stadspas is een kortingspas die voor iedere inwoner beschikbaar is. Deze pas kan gratis aan alle inwoners worden verstrekt, of alleen aan specifieke doelgroepen (zoals minima) gratis worden aangeboden. Andere inwoners kunnen de pas dan tegen betaling krijgen.

In de reeds vastgestelde uitgangspunten is bepaald dat de Hilversumpas exclusief voor minima bedoeld is, als zowel een pas met tegoed als wel als kortingspas. Uitbreiding naar andere doelgroepen moet op een later moment mogelijk zijn.

3.3 Aansluiten aanbieders

Om een pas te realiseren waar inwoners iets aan hebben, is het belangrijk dat er op de pas interessant aanbod staat. Hoe het aansluiten van ondernemers en het besteden van het budget in z'n werk gaat, is daarom een belangrijke factor voor het slagen van de pas. Het aansluiten van ondernemers en andere partijen vereist een redelijke tijdsinvestering. Allereerst moeten alle ondernemers worden uitgenodigd om zich aan te melden. Uiteraard moeten wij ervoor zorgen dat het aanbod dekkend en passend is voor de regelingen die we willen uitvoeren via de pas. Zo moeten bijvoorbeeld ook de NS, scholen en musea aanhaken als we het Kindpakket willen verstrekken via de pas. De ondernemers die mee willen doen moeten uitleg krijgen over hoe zij hun aanbod op de pas kunnen zetten, en hoe het verzilveren in z'n werk gaat. Voor een ondernemer duurt dit van twee weken tot enkele maanden voordat het systeem operationeel is. Dit proces vereist veel tijd vanuit aanbodmanagement dat de acquisitie, relatiemanagement en backofficewerkzaamheden op zich neemt.

3.4 Hilversum Marketing en Centrummanager

Het doel van Hilversum Marketing is Hilversum aantrekkelijk op de kaart zetten voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Onder andere door de promotie van de vele bijzondere locaties en ons grote aanbod aan activiteiten zorgt Hilversum Marketing dat Hilversum nog bekender wordt als aantrekkelijke plaats om te wonen, werken en te bezoeken. Hierbij houdt zij veelal contact met grote ondernemingen en ondernemersverenigingen. Het netwerk van Hilversum Marketing kan worden ingezet om de Hilversumpas te promoten bij ondernemers.

De gemeente werkt nauw samen met de Centrummanager. De Centrummanager zorgt samen met de lokale ondernemers voor een levendig centrum. De Centrummanager zou als aanjager kunnen dienen voor de Hilversumpas en eventueel een gedeelte van het relatiebeheer op zich nemen. De Centrummanager is momenteel ook betrokken bij het uitrollen van de Gooische Pas. Het doel van deze pas, en tevens het doel van de Centrummanager is het versterken van de lokale economie. Het zou mooi meegenomen zijn als de Hilversumpas het behalen van dit doel ook versterkt, zolang dit niet ten koste gaat van het doel van de Hilversumpas: het verbeteren van de uitvoering van het minimabeleid.

Zowel Hilversum Marketing als de Centrummanager hebben een belangrijke rol in het tot stand brengen van de Hilversumpas. Bij beiden hoort het opbouwen van een dergelijke pas niet tot het takenpakket, dat zou een extra investering vragen of een verschuiving in het takenpakket. De opstartfase waarin de ondernemers worden aangesloten op de pas is hierin het meest tijdrovend. We gaan uit van 2 fte in het eerste half jaar. Mogelijk is dat iets minder als Hilversum Marketing en/of de Centrummanager dit kunnen samenvoegen met bestaande werkzaamheden.

3.5 Technische eisen

In gesprek met een aanbieder van minimapassen hebben we de volgende informatie verzameld over het technische gedeelte van een pas.

3.5.1 Oormerken budget

Om de controles achteraf overbodig te maken, is het essentieel dat het budget dat op de pas staat alleen uit te geven is aan het doel waarvoor het bestemd is. De gemeente wil in sommige gevallen een budget beschikbaar stellen voor slechts één specifiek product (bijvoorbeeld een koelkast), en in andere gevallen voor een hele reeks aan producten en diensten (bijvoorbeeld een Kindpakket). Ondernemers kunnen op verschillende manieren een betaling accepteren met de pas:

- Speciale pin
- Kassakoppeling
- Webscan voor laptops
- App oplossing voor telefoon

Uitsluitend bij partijen met een kassakoppeling kan er een bepaalde productrestrictie worden aangebracht. Hiervoor is namelijk een koppeling met productcodes vereist. Dit maakt het aansluiten van ondernemers een stuk tijdrovender en ingewikkelder, en het vraagt ook iets van de technische mogelijkheden van de pas. Daarnaast heeft niet iedere ondernemer een kassasysteem waarmee koppeling mogelijk is.

3.5.2 Beveiliging

Om de pas te voorzien van een pincode is een flinke investering vereist. De meeste gemeenten gebruiken de pas als een soort voucher/coupon. De afwezigheid van een pincode maakt de pas fraudegevoelig. Een fysiek pasje is dan ook weer minder beveiligd dan de digitale variant (webshop), gezien de toegangscode die wel vereist is op veel devices.

3.5.3 Digitaal aanvragen

De grootste potentiële winst voor de uitvoering van de minimaregelingen zit hem in het volledig digitaliseren van het proces. Het gaat dan niet alleen om het digitaliseren van de betaling van de regeling via een pas, maar al vanaf het aanvraagproces. Hiervoor is een koppeling nodig van ons backoffice systeem (Suite), het digitale aanvraag systeem (e-diensten) en het externe systeem van de pas. Hiermee zou je zonder tussenkomst van consultants de rechthebbende inwoners kunnen voorzien van een Hilversumpas met bijbehorende regelingen. Je slaat dan de face-to-face intake over, en laat het systeem beoordelen of iemand recht heeft. Dit staat echter haaks op onze visie dat we inwoners die onze hulp nodig hebben juist willen spreken en Hét gesprek willen voeren.

Het digitaliseren van het aanvraagproces middels e-diensten zou wel een voordeel kunnen opleveren voor de inwoner en de organisatie. Inwoners doen dan digitaal een aanvraag, die direct landt in onze backoffice systemen. Inwoners die we nog niet gesproken hebben worden uitgenodigd voor Hét gesprek. Voor inwoners die we al kennen, kan de aanvraag volledig digitaal worden afgehandeld. Dit staat echter los van de manier waarop de regeling vervolgens wordt uitbetaald (middels een pas of door het storten van een geldbedrag op de rekening van de inwoner).

3.5.4 Uitbreidingsmogelijkheden

Technisch gezien is het mogelijk om een pas aan te schaffen die op een later moment kan worden uitgebreid naar andere doelgroepen, zoals vastgesteld in de uitgangspunten. Wanneer de Hilversumpas echter eerst alleen voor minima wordt geïntroduceerd, vereist het een redelijke marketinginvestering

om dit later uit te rollen naar een stad brede pas. Voor het imago van de pas kan het beter zijn om juist met een brede pas te beginnen en later de mogelijkheden voor de minima erop te zetten.

3.5.5 Webplatform

Het college heeft bepaald dat gebruikers van de pas via een website of een app het aanbod moeten kunnen inzien. Daarnaast moeten zij kunnen inloggen op een persoonlijke pagina waar ze de hoogte van hun tegoed kunnen bekijken. Winkeliers moeten hun aanbod zelf op de site kunnen zetten, er wordt wel vanuit de gemeente getoetst of het aanbod passend is. Omdat de doelgroep minima vaker dan gemiddeld beperkt taal- en digitaalvaardig is, is het extra belangrijk dat dit platform eenvoudig is. Ook aan de kant van de ondernemer moet het webplatform simpel in gebruik zijn. We willen hen niet onnodig belasten met administratieve werkzaamheden.

3.6 Ervaringen andere gemeenten

We hebben een aantal andere gemeenten bezocht en van andere stukken gelezen met betrekking tot het implementeren, maar ook afschaffen van een minima-/stadspas. We hebben van hen de belangrijkste redenen gehoord om een pas te willen en waarom het op sommige plaatsen niet gewerkt heeft. In tabel 3 zijn de overwegingen die andere gemeenten hebben om wel een pas te willen opgenomen, met daarachter voor welk type pas dit geldt.

Redenen andere gemeenten	Voor welk type pas geldt dit
Geen controle achteraf nodig	Geldt alleen bij de uitgebreide pas.
Bevorderen lokale economie	Geldt bij de kortingspas en de light versie pas. Let op: Je kunt juridisch gezien winkels buiten Hilversum niet uitsluiten. Alle ondernemers zijn welkom om zich aan te sluiten bij de pas.
Inwoner krijgt geen geld op rekening en budget verdwijnt niet in roodstand/schuld.	Geldt bij de activeringspas en de uitgebreide pas.
Kind kan eigen budget op eigen pas ontvangen en zelf spullen kopen	Geldt alleen bij de uitgebreide versie van de pas.
Klant hoeft kosten niet voor te schieten	Het is in Hilversum al zo geregeld dat inwoners nooit kosten hoeven voor te schieten.
Mogelijkheden om de pas ook aan andere doelgroepen te verstrekken.	Ja, geldt voor alle vormen van passen.

Tabel 3. Redenen om een pas te willen

Er is ook een aantal gemeenten die voorheen wel een pas hadden, maar die er weer mee gestopt zijn. Bijvoorbeeld Haarlemmermeer, Nijmegen en de Gelrepas. De redenen waarom gemeenten stoppen met een pas staan in tabel 4. In de tweede kolom zijn manieren opgenomen om ervoor te zorgen dat deze risico's bij de Hilversumpas worden beheerst.

Redenen afschaffen pas	Manieren om dit te ondervangen
Hoge uitvoeringskosten	Inherent aan het invoeren van een pas
Laag gebruik pas	Pas actief opsturen aan doelgroep. Dit is mogelijk bij de kortingspas en de lightversie van de pas. Daarnaast zorgen dat het aanbod op de pas aansluit bij de wensen van de minima.
Stigmatisering	Pas beschikbaar stellen voor alle inwoners of zorgen dat het betalen niet gebeurt met de fysieke pas maar bijvoorbeeld in een webshop of met een app/QR-code op de telefoon.
Geen draagvlak bij het bedrijfsleven	Aansluit- en verzilveringsproces zo light mogelijk houden. Het is belangrijk om er rekening mee te houden dat er momenteel al gewerkt wordt aan de Gooische Pas en dat een pas van de gemeente mogelijk als dubbelop wordt ervaren.
Beperking keuzevrijheid pashouders (gedwongen winkelnering)	Inherent aan het invoeren van een pas. Geldt voor alle vormen van passen.
Aanbod op de pas sluit niet aan bij wensen pashouders	Eisen stellen aan aanbod van ondernemers, zorgen voor een dekkend aanbod van ondernemers/activiteiten

Tabel 4. Redenen stoppen pas

3.7 Wat past Hilversum

Uitgangspunt bij het minimeleid is dat wordt gekeken naar wat mensen nodig hebben om te participeren, zodat de kwaliteit van leven toeneemt en het beroep op de sociale voorzieningen afneemt. Om te kijken op welke manier de pas het huidige minimeleid efficiënter en doelmatiger kan maken, zoomen we in op het verschil tussen het huidige proces en het proces in het geval van de Hilversumpas.

3.7.1 Pas met tegoe

De pas is een manier om een minimeleiding uit te betalen. Het geld wordt niet langer overgemaakt naar de rekening van de klant, maar op de pas gezet, en deze wordt aan de klant gestuurd. In het aanvraagproces verandert hierbij niets. De klant doet nog steeds een aanvraag bij het sociaal plein, en de inkomensconsulent beoordeelt de aanvraag. In het geval van een toekenning stuurt de medewerker een toekenningsbeschikking per post naar de klant. Hier zou de pas kunnen worden bijgevoegd. De administratieve lasten bij het verstrekken van de pas worden iets groter, omdat de pas moet worden gekoppeld aan de klant, het bedrag op de pas gezet moet worden en de pas moet worden meegestuurd. Indien iemand al een pas heeft, wordt het bedrag op de bestaande pas bijgestort. Er moet dus worden vastgelegd wie al een pas hebben en wie nog niet, zodat geen pas wordt verstuurd naar een inwoner die al een pas heeft.

Taak	Huidige situatie Tijd in minuten	Situatie met pas Tijd in minuten
Behandelen aanvraag	120	120
Verzenden toekenningsbeschikking (met/zonder pas)	7	10
Controle bon achteraf (10 minuten werk, 25% steekproef)	2,5	0
Totaal	129,5	130

Tabel 5. Indicatie proces verstrekken regeling

Zoals in bovenstaande tabel te zien is, kost het iets meer tijd om de pas toe te kennen, maar deze tijd wordt weer teruggewonnen doordat er achteraf geen controle meer plaats hoeft te vinden op de uitgave. Het is wel een voorwaarde dat het mogelijk moet zijn om het bedrag op de pas alleen beschikbaar te laten zijn voor bepaalde producten. Een klant kan dan bijvoorbeeld wel een koelkast

aanschaffen met de pas, maar geen TV. Je weet dan zeker dat het geld besteed wordt aan het doel waarvoor het bestemd is, en hoeft dat niet meer achteraf te controleren. Een nadeel hiervan is dat een klant het geld alleen kan besteden bij aanbieders die zijn aangesloten op de pas. Als de klant ergens anders een goedkopere versie van de koelkast kan krijgen, dan is dat via de pas niet mogelijk. Je beperkt hiermee de keuzevrijheid van de pashouder, en in het ergste geval heeft de klant helemaal geen keuze meer en moet die het doen met maar één type koelkast. Het is een feit dat het aantal witgoedaanbieders in de gemeente Hilversum vrij minimaal is. Juridisch gezien kunnen we het niet weigeren als een inwoner toch ergens anders een goedkopere koelkast koopt die voldoet aan de voorwaarden van ons minimabeleid, en zullen we deze aanschaf alsnog moeten goedkeuren.

Als de pas door de gebruikers positief wordt gewaardeerd, zal dit mogelijk zorgen voor een toename van aanvragen van minimaregelingen. De afgelopen jaren hebben wij al veel geïnvesteerd in de communicatie naar de minima. Uit het rapport “Evaluatie minimabeleid gemeente Hilversum 2018” van KWIZ blijkt dat het bereik van de regelingen in Hilversum al stijgende is (zie tabel 6).

Regeling	Gebruik 2015	Gebruik 2017
Kindpakket	-	65%
Regeling Meedoen	35%	38%
Regeling Duurzaam	31%	32%

Tabel 6. Gebruik van de regelingen

3.7.2 Kortingspas

Als het gaat om een kortingspas, dan kun je die verstrekken aan inwoners zonder dat zij die hoeven aan te vragen. Je kunt de pas beschikbaar stellen voor alle inwoners met een inkomen onder de 130% van het Wsm. De inwoners die een uitkering bij ons hebben komen hiervoor in ieder geval in aanmerking, en omdat wij hen al kennen, kunnen we de pas naar deze klanten verzenden zonder dat zij hem eerst moeten aanvragen. De inwoners die geen bijstandsuitkering hebben zullen de pas moeten aanvragen. Een nadeel van het automatisch toekennen van passen aan inwoners met een uitkering, is dat hiermee de inwoners die werken niet worden beloond met het automatisch toesturen van de pas, en de uitkeringsgerechtigden wel. Dit is niet in lijn met het minimabeleid, waarin we juist werk lonend willen laten zijn.

Een kortingspas is eigenlijk een aanvulling op het huidige beleid. Dit brengt extra werk met zich mee, en zal dus eerder extra capaciteit kosten dan dat het de uitvoering efficiënter maakt. In andere gemeenten is gebleken dat een kortingspas alleen wordt gebruikt door de doelgroep als de korting hoog genoeg is. Een uitje dat normaal gesproken € 20 per persoon kost, en met de pas € 10, is nog steeds duur voor iemand die moet rondkomen van € 40 leefgeld per week. De korting wordt idealiter betaald door de ondernemers zelf. Voor bijvoorbeeld sport- en cultuurstellingen is dit vaak niet mogelijk en wordt de korting door de gemeente betaald. Dit zorgt ervoor dat in andere gemeenten ondernemers de gemeente vragen om ook voor de kortingsacties van de ondernemers betalen. Hier zitten juridische gevolgen aan vast, want als de gemeente bedrijven sponsort door de kortingsacties te betalen, worden andere bedrijven die niet op de pas zitten benadeeld.

3.7.3 Stadspas

In het geval van een stadspas is de pas beschikbaar voor alle inwoners, niet alleen voor de doelgroep minimahuishoudens. De minimahuishoudens die wij kennen, kunnen de pas automatisch gratis toegestuurd krijgen, en de overige minimahuishoudens kunnen de pas gratis aanvragen. Voor de Hilversummers die buiten de doelgroep vallen is de pas ook verkrijgbaar. We kunnen ervoor kiezen om de pas voor een symbolisch bedrag of de werkelijke kosten aan hen beschikbaar te stellen. Het college heeft aangegeven dat de pas allereerst bedoeld is voor het verbeteren van het minimabeleid, maar dat

de uitbreiding naar andere doelgroepen wel tot de mogelijkheden moet behoren. In andere steden is gebleken dat de omvorming van een minimapas naar een stadspas erg moeilijk is vanwege het stigma dat aan een minimapas kleefte. Het is dus aan te raden om als we een grotere doelgroep willen bereiken, dat al vanaf de start te doen.

4. Financiën

De implementatie van een minimapas brengt specifieke kosten met zich mee. Deze kosten hebben we, mede op basis van onze bezoeken aan andere gemeenten, zo goed als mogelijk inzichtelijk gemaakt (zie tabel 7). Maar let op: de kosten hangen af van de manier waarop processen worden ingericht. Dat inzicht is nog niet volledig, dus de kosten in het overzicht betreffen inschattingen.

In de huidige begroting is met het vaststellen van het nieuwe beleid € 250.000 begroot voor de Hilversumpas. Tevens is in de huidige begroting ook een afname van de formatie begroot, rekening houdend met de invoering van de Hilversumpas en meer gebruik van e-diensten, wat een structurele besparing zou moeten opleveren van € 194.900 vanaf 2022. Ten tijde van het inschatten van deze kosten (voorjaar 2019 voor begroting 2020) hadden we nog geen beeld van de potentiële besparing in de formatie als gevolg van de invoering van de Hilversumpas. In het traject van het opstellen van de businesscase (december 2019 t/m maart 2020) zijn we er echter achter gekomen dat er nauwelijks besparingen zijn te realiseren in de formatie door de invoering van een Hilversumpas. Dit nieuwe inzicht zorgt ervoor dat er sowieso een aanpassing moet komen van de begroting. We gaan ervanuit dat we in 2022 50% van de oorspronkelijke besparing kunnen realiseren (€ 97.450 in plaats van € 194.900).

Overzicht kosten Hilversumpas		2020	2021	2022 e.v.	Toelichting
1	Uitvoeringskosten	80.000	55.000	55.000	Betreft 3 regelingen op de pas, paskosten, gebruikerskosten
2	Aanbodmanagement (ondernemers / partners aansluiten op pas)	75.000	112.500	75.000	2e HJ 2020: 2 FTE; 2021: 1,5 FTE; 2022 ev: 1 FTE
3	ICT	37.500	75.000	75.000	ICT: het intern hosten van informatiesystemen / hardware, software, communicatienetwerk en IT-personeel (beheer) 2e HJ 2020: 1 FTE; 2021 ev: 1 FTE
4	Marketing & Communicatie	75.000	75.000	75.000	2e HJ 2020: 2 FTE; 2021 ev: 1 FTE
5	Helpdesk / KCC (24/7 bereikbaarheid bij vragen over de pas)		50.000	50.000	Externe kosten
6	Fulfillment - brieven, enveloppen en overig promotiemateriaal plus distributie ervan.	20.000	5.000	5.000	De processen die zich richten op het afhandelen-verwerken van de opdrachten-activiteiten die voorkomen uit klantcontact.
Totaal		287.500	372.500	335.000	
Dekking - begrote lasten Hilversumpas		-250.000	-250.000	-250.000	Betreft 2 FTE Backoffice en 1 FTE Marketing/Communicatie + kosten van de pas
Taakstellende afname formatie vanwege invoeren H'pas; 50%: alleen besparing door E-diensten		24.363	60.906	97.450	Schatting
Benodigde dekking Hilversumpas		61.863	183.406	182.450	
Potentiele besparing bij geen Hilversumpas		-225.637	-189.094	-152.550	Betreft de begrote kosten en afnemende kosten in de huidige begroting

Tabel 7. Overzicht kosten Hilversumpas

5. Scenario's

Er zijn verschillende typen passen mogelijk, die elk hun eigen voor- en nadelen kennen. De scenario's zijn gerangschikt van de meest uitgebreide versie tot aan helemaal geen pas. De meest uitgebreide pas is logischerwijs ook de meest dure variant.

5.1 Uitgebreide pas

Op de uitgebreide pas worden de minimaregelingen verstrekt in de vorm van een tegoed. Het tegoed is uit te geven bij aangesloten aanbieders. Alleen ondernemers met een geavanceerd kassasysteem kunnen hierop aansluiten, omdat we dan vooraf kunnen bepalen welke producten een klant hiermee kan afrekenen. Daarnaast kunnen ondernemers kortingsacties via de pas aanbieden. Dit is het type pas dat in Utrecht is geïmplementeerd. Het is een combinatie van een pas met tegoed en een kortingspas.

Wat zijn de voordelen?

- Controle achteraf meer nodig (dit is niet waterdicht, inwoner kan altijd buiten de pas om iets kopen bij een andere aanbieder).
- Budget voor minimaregelingen kan door een klant niet meer besteed worden aan andere dingen.

Wat zijn de nadelen?

- De keuzevrijheid van inwoners wordt beperkt (gedwongen winkelnering).
- Alleen de ondernemers met een geavanceerd kassasysteem kunnen meedoen, niet de kleine ondernemer.
- Beperkte schaalgrootte van Hilversum maakt pas erg duur ten opzichte van het aantal pashouders
- Scholen, de NS, de gemeente en de yogastudio op de hoek kunnen misschien niet worden aangesloten, maar vallen wel onder de mogelijkheden van het huidige beleid.
- Regelingen worden ingewikkelder voor inwoners.
- Enorm hoge kosten.
- Extra druk op de uitvoering i.v.m. verstekken pas, beantwoorden vragen over pas (pas kwijt, ik wil een ander product, ik wil naar een andere winkel etc.).

Wat moet er gebeuren?

- De gemeenteraad vragen om extra middelen vrij te maken voor de Hilversumpas.
- Onderzoeken of er voldoende aanbieders zijn van diensten en producten om een minimaal aanbod voor inwoners te garanderen.
- Een aanbesteding in gang zetten.
- De aanbieders aansluiten op de pas.
- De pas implementeren in de werkprocessen van de uitvoering.

Wat kost het?

€ 500.000 - € 700.000 per jaar (hangt af van de mate waarin gemeente ondernemers tegemoet komt bij het installeren van geavanceerd kassasysteem). Derhalve naar schatting € 350.000 tot € 550.000 extra dekking nodig.

Wat zijn de risico's?

- Imago schade en verspilling van geld als de pas mislukt en weer wordt afgeschaft.
- Klachten van inwoners over het aanbod op de pas (gedwongen winkelnering).
- Toename werkdruk Sociaal Plein.

5.2 Aansluiten bij bestaande minimapas

In dit scenario implementeren wij niet zelf een pas, maar sluiten aan bij een minimapas van een andere stad. De U-pas in Utrecht of de Stadspas van Amsterdam komen hiervoor in aanmerking. De U-pas is een pas waarop tegoe geze kan worden voor een minimaregeling, en waarmee gratis of met korting activiteiten en producten worden aangeboden. De Stadspas van Amsterdam is een kortingspas voor minima, maar er wordt geen tegoe op de pas geze.

Wat zijn de voordelen?

- We kunnen gebruik maken van het bestaande aanbod.
- Een groot deel van de werkzaamheden kan worden uitbesteed aan een organisatie die hier al ervaring meer heeft.

Wat zijn de nadelen?

- Inkoop-technisch wordt deze variant afgeraden, omdat dit een risico met zich meebrengt. Wij moeten aanbesteden en wanneer de winnende leverancier ook de U-pas doet of de Stadspas van Amsterdam, dan kunnen wij gebruik maken van de aanbieders die reeds aangesloten zijn aan deze stadspassen. Een andere optie is te wachten tot Amsterdam of Utrecht zelf opnieuw gaan aanbesteden en dan met die aanbesteding mee te doen.
- Inwoners van Hilversum moeten naar Amsterdam of Utrecht om aankopen te doen als aanbod in Hilversum niet toereikend is.
- Gebonden aan voorwaarden die door de leverende partij gesteld worden.
- Aanbesteding noodzakelijk, uitkomst daarvan is niet te voorspellen.
- Extra druk op de organisatie i.v.m. verstekken pas, beantwoorden vragen over pas (pas kwijt, ik wil een ander product, ik wil naar een andere winkel etc.).
- Hilversum wordt door Amsterdam of Utrecht 'erbij' gedaan, maar er wordt minder rekening gehouden met de wensen van onze inwoners.

Wat moet er gebeuren?

- De Raad vragen om extra middelen vrij te maken voor de Hilversumpas.
- Keuze maken welk type pas we willen en bij welke stad we willen aansluiten.
- Een aanbesteding in gang zetten.
- Ondernemers in Hilversum aan (laten) sluiten bij de U-pas of de Stadspas van Amsterdam.
- Uitvoering klaarmaken voor het verstrekken van passen.

Wat kost het?

Afhankelijk van welke variant we kiezen en bij welke pas we aansluiten zullen de kosten tussen de € 300.000 en de € 500.000 per jaar liggen. We hebben daarvoor tussen de € 150.000 en € 350.000 extra dekking nodig.

Wat zijn de risico's?

- Imago schade en verspilling van geld als de pas niet loopt en weer wordt afgeschaft.
- Aanbesteding wordt gewonnen door een andere partij waardoor we alsnog niet kunnen aansluiten bij bestaande pas.
- Inwoners kunnen geen gebruik maken van het aanbod op de pas omdat ze daarvoor naar Utrecht of Amsterdam moeten.
- Toename werkdruk Sociaal Plein.

5.3 De activeringspas

In dit scenario wordt een aantal onderdelen van het Kindpakket en de activeringsregeling ondergebracht op een pas. Veel gemeenten gebruiken de pas om sport- en cultuuractiviteiten verstrekken. Als we daarvoor kiezen, kunnen inwoners gratis of met korting meedoen aan activiteiten. Het is makkelijker om alleen voor sport en cultuur te kiezen, omdat het aantal aanbieders dan beperkt blijft en omdat je de pas dan onder de Gemeentewet kunt laten vallen (deze pas heeft namelijk tot doel om deelname aan maatschappelijke, culturele en sportieve voorzieningen te bevorderen). De gemeente Amstelveen werkt bijvoorbeeld met deze variant, en vullen dit nog aan met kortingsacties van winkeliers.

Wat zijn de voordelen?

- Het budget voor activiteiten wordt losgetrokken van het budget voor producten. Waar inwoners het gehele budget voorheen konden besteden aan producten, is er nu een vast bedrag gereserveerd dat alleen kan worden uitgegeven aan sport of cultuur.
- We brengen sport en cultuur, waar het meedoen aspect meer in zit dan in het verstrekken van producten, meer onder de aandacht van de doelgroep.
- Deze pas valt niet onder de participatiewet maar onder de gemeentewet. Hij hoeft daarom niet individueel te worden aangevraagd door inwoners.

Wat zijn de nadelen?

- Aanpassen minimabeleid nodig.
- Een inwoner heeft minder keuze vrijheid. Het budget kan alleen besteed worden bij aangesloten sport en cultuur aanbieders, en niet bij de yogastudio om de hoek.
- We hebben momenteel al een hele goede werkwijze voor sport en cultuur via het Jeugdfonds sport en cultuur, het is zonde om iets wat goed werkt te veranderen.
- Er komt veel extra administratie bij, want de sport en cultuur aanbieders moeten hun kosten declareren bij de gemeente, en de gemeente moet die facturen checken en betalen.
- Schaalgrootte van Hilversum maakt pas erg duur ten opzichte van het aantal pashouders
- De minimaregelingen worden ingewikkeld voor de inwoners en de uitvoering. Bepaalde onderdelen lopen via een pas en een aantal onderdelen lopen via de 'reguliere' manier.
- Extra druk op de organisatie in verband met verstrekken pas, beantwoorden vragen over pas (pas kwijt, ik sport bij een club in een andere gemeente en dergelijke).

Wat moet er gebeuren?

- Het budget van de huidige minimaregelingen opknippen, zodat een deel op de pas kan worden gezet. Dit vraagt een wijziging in beleid.
- De gemeenteraad vragen om extra middelen vrij te maken voor de Hilversumpas.
- Een aanbesteding in gang zetten.
- Sport en cultuurverenigingen aansluiten op de pas.
- Uitvoering klaar maken voor verstrekken passen.

Wat kost het?

De kosten voor een pas bedragen ongeveer € 300.000 per jaar. Structureel is ongeveer € 150.000 extra dekking nodig.

Wat zijn de risico's?

- Imagoschade en verspilling van geld als de pas niet loopt en weer wordt afgeschaft
- Het stopzetten (of anders inrichten) van de samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur kan ervoor zorgen dat we juist minder mensen bereiken dan we nu doen.
- Toename werkdruk Sociaal Plein.

5.4 Kortingspas

De pas wordt een kortingspas voor minima, waar ondernemers hun aanbod op kunnen zetten. Minima die bij ons bekend zijn krijgen de pas automatisch thuisgestuurd. De overige minima kunnen de pas aanvragen. Met de pas kunnen zij met korting producten en diensten aanschaffen. De gemeente checkt of het aanbod van de winkeliers passend is. Dit is het type pas dat in Amsterdam geïmplementeerd is.

Wat zijn de voordelen?

- Deze pas valt niet onder de participatiewet maar onder de gemeentewet. Hij hoeft daarom niet individueel te worden aangevraagd door inwoners.
- Je kunt de pas automatisch toekennen aan bekende klanten, of aan andere doelgroepen die bij ons bekend zijn

Wat zijn de nadelen?

- Als je de pas automatisch toekent aan bekende klanten, maar niet aan de doelgroep tussen de 100 en de 130%, maak je de pas makkelijk beschikbaar voor uitkeringsgerechtigden en lastiger beschikbaar voor mensen die werken. Dit staat haaks op ons minimebeleid dat juist mensen wil activeren naar werk.
- Succes sterk afhankelijk van het aanbod van ondernemers.
- Beperkte schaalgrootte van Hilversum maakt pas erg duur ten opzichte van het aantal pashouders.
- Extra druk op de organisatie i.v.m. verstekken pas, beantwoorden vragen over pas (pas kwijt, aanbodmanagement etc.).
- De kortingspas is een aanvulling op het huidige beleid en kost dus juist meer geld en capaciteit dan minder.

Wat kost het?

De kosten voor een pas bedragen ongeveer € 200.000 tot € 300.000 per jaar. Sstructureel is ongeveer € 50.000 tot € 150.000 extra dekking nodig.

Wat moet er gebeuren?

- Ondernemers moeten worden aangesloten op de pas.
- Iemand moet beoordelen welke kortingsacties wel en niet op de pas mogen.
- Een aanbesteding in gang zetten.
- Klanten actief benaderen om de pas aan te vragen (bijv. mensen die in het afgelopen jaar een minime regeling hebben gehad).
- Uitvoering klaar maken voor verstrekken passen.

Wat zijn de risico's?

- Imagoschade en verspilling van geld als de pas niet loopt en weer wordt afgeschaft.
- Toename werkdruk Sociaal Plein.

5.5 Aansluiten bij de Gooische Pas

Op 1 april 2020 is de Gooische Pas gelanceerd. Deze pas is in het leven geroepen om de lokale economie te stimuleren. De pas is te koop als cadeaukaart, en is te verzilveren bij één van de aangesloten ondernemers in het Gooi. Daarnaast spaart de pashouder met zijn aankopen voor een goed doel. Dit wordt betaald door de ondernemer bij wie de pas verzilverd wordt, die 2% van het bedrag doneert. Het gaat niet om een fysieke pas, maar om een digitale pas die per mail wordt verstuurd. In de email zit een barcode die door de aangesloten ondernemers kan worden gescand. Ten tijden van de lancering waren 28 ondernemers aangesloten, met name horeca, delicatessen winkels (kaas, wijn, olijven), woonwinkels, kledingwinkels en 'beauty' (kappers, tattooshops en dergelijke).

Als we de minimaregelingen via de Gooische Pas willen verstrekken, is het noodzakelijk dat de aanbieders van producten en diensten die onder deze regelingen vallen, op de pas zijn aangesloten. Wellicht is het alleen haalbaar om met een (onder)deel van de regelingen te starten, bijvoorbeeld met de Regeling verduurzaming huishoudens, of delen van het Kindpakket. De aangesloten ondernemers kunnen korting aanbieden aan onze doelgroep, zodat het verstrekte budget voor de inwoner meer oplevert.

Wat zijn de voordelen?

- We liften mee op het positieve imago van de Gooische Pas.
- Ondernemers zijn al aangesloten (Op dit moment sluit het aanbod nog niet aan bij onze regelingen).
- Het is mogelijk om de pas alleen te laten gelden bij een specifieke winkel.

Wat zijn de nadelen?

- De keuzevrijheid van inwoners wordt beperkt (gedwongen winkelnering).
- Het is niet mogelijk om productrestricties op de pas te zetten. De pas is inwisselbaar bij alle aangesloten ondernemers, of bij één specifieke ondernemer. Maar of daar een TV of een koelkast wordt gekocht is niet vooraf te bepalen.
- De Gooische Pas is (nog) geen fysieke pas, maar een digitale pas.
- De regelingen worden onduidelijk, omdat ze deels worden verstrekt via de pas.
- Aanbesteding noodzakelijk, uitkomst daarvan is niet te voorspellen.
- Extra druk op de organisatie in verband met verstrekken pas, beantwoorden vragen over pas (pas kwijt, ik wil een ander product, ik wil naar een andere winkel en dergelijke).

Wat kost het?

Als we Gooische Passen verstrekken als extra cadeaukaart zijn de kosten laag. Als we zelf eisen stellen aan het aanbod omdat we onze eigen regelingen ermee willen kunnen uitvoeren, dan zal dat extra kosten met zich meebrengen. De kosten liggen afhankelijk daarvan tussen de € 50.000 en de € 100.000 per jaar.

Wat moet er gebeuren?

- Bepalen welke (onderdelen van) regelingen we via de pas willen en kunnen verstrekken.
- Een aanbesteding in gang zetten.
- De pas implementeren in de werkprocessen van de uitvoering.

Wat zijn de risico's?

- Imagoschade en verspilling van geld als de Gooische Pas niet loopt en weer wordt afgeschaft.
- Doel van de Gooische Pas (stimuleren lokale economie) en doel minabeleid (vangnet voor inwoners die noodzakelijke kosten niet kunnen betalen) kunnen elkaar in de weg zitten.
- Toename werkdruk Sociaal Plein.

5.6 Lightversie pas

Deze optie betreft de meest lichte variant van een pas die mogelijk is. De pas is niet meer dan een plastic kaartje zonder bijbehorende website of betaalmogelijkheid. De pas toont alleen aan dat een pashouder tot de doelgroep minima behoort. We kunnen deze pas toesturen aan onze bekende (bijstands)klanten, waarmee zij kunnen aantonen dat zij recht hebben op specifieke minimaregelingen (de activeringsregeling en de activiteiten van het Jeugdfonds Sport en Cultuur voor kinderen). Hiermee kunnen zij activiteiten vergoed krijgen via het Jeugdfonds Sport en Cultuur zonder dat de pas gescand hoeft te worden. Er is geen kassakoppeling nodig, en facturatie verloopt nog steeds via het Jeugdfonds. Overigens is het Jeugdfonds Sport en Cultuur momenteel alleen nog werkzaam voor kinderen. Zij kijken naar uitbreidingsmogelijkheden voor volwassenen. Dit type pas is niet ingericht naar een voorbeeld van een andere gemeente, maar is als optie toegevoegd omdat het de meest simpele manier is om een pas in Hilversum te implementeren.

Wat zijn de voordelen?

- Simpele, goedkope en snelle manier om een fysieke pas te implementeren
- Deze pas valt niet onder de participatiewet maar onder de gemeentewet. Hij hoeft daarom niet individueel te worden aangevraagd door inwoners.
- Door de pas op te sturen aan de doelgroep, worden meer mensen bereikt
- Het budget voor activiteiten wordt losgetrokken van het budget voor producten. Waar inwoners het gehele budget voorheen konden besteden aan producten, is er nu een vast bedrag gereserveerd dat alleen kan worden uitgegeven aan sport of cultuur.
- We brengen sport en cultuur, waar het meedoen aspect meer in zit dan in het verstrekken van producten, meer onder de aandacht van de doelgroep.
- Door de lage kosten is aanbesteden niet nodig.

Wat zijn de nadelen?

- Aanpassen van minimabeleid nodig.
- Hoger bereik van de minimaregelingen zorgt voor hogere uitgaven.
- Extra druk op de organisatie in verband met verstrekken pas, beantwoorden vragen over pas (pas kwijt, mijn sportclub zit er niet bij en dergelijke).

Wat kost het?

De kosten voor deze pas zijn laag, ongeveer € 50.000 per jaar. Dit past binnen de huidige begroting, er blijft dan nog structureel € 100.000 per jaar over. Dit bedrag kan gebruikt worden voor het opvangen van hogere uitgaven aan sport en cultuur activiteiten. Naar verwachting zullen deze kosten stijgen.

Wat moet er gebeuren?

- Afstemming met Jeugdfonds Sport en Cultuur of zij een toename van werk aankunnen.
- Budget voor Jeugdfonds Sport en Cultuur ophogen, omdat we meer klanten verwachten.
- Minimabeleid aanpassen.
- Uitvoeren klaar maken voor verstrekken passen.
- Klanten actief benaderen om de pas aan te vragen (bijv. mensen die in het afgelopen jaar een minimaregeling hebben gehad).

Wat zijn de risico's?

- Budgetoverschrijding regelingen voor sport en cultuur.
- Toename werkdruk Sociaal Plein

5.7 Optimaliseren uitvoering zonder pas

We kunnen de uitvoering van het minimabeleid verbeteren op andere manieren dan met een pas. We kunnen al van start gaan met het optimaliseren en digitaliseren van bestaande processen zoals bijvoorbeeld het digitaliseren van het aanvraagproces. Hierdoor kunnen inwoners vooraf beter beoordelen of ze recht hebben op bepaalde regelingen, deze digitaal kunnen aanvragen en vervolgens de afhandeling van hun aanvraag online kunnen volgen. Dit zorgt voor een betere dienstverlening aan de inwoner en efficiëntere processen. Veel gemeenten werken al met digitale aanvraagmogelijkheden. Voor de gemeente Hilversum liggen hier kansen.

Wat zijn de voordelen?

- Gedegen onderzoek naar knelpunten zorgt dat verandering ook daadwerkelijk verbetering oplevert voor zowel de inwoner als de organisatie.
- Kosten wegen op tegen de baten, en zorgen zelfs voor een kostenbesparing.
- Structurele besparing vanaf het tweede jaar.

Wat zijn de nadelen?

- Afstappen van het idee van een fysieke pas zoals afgesproken in het coalitieakkoord.

Wat moet er gebeuren?

- Starten met het invoeren van e-diensten voor alle minimaregelingen, en het digitaliseren van interne processen.
- Onderzoeken waar de overige knelpunten in de uitvoering liggen.
- (Markt)verkenning welke mogelijkheden er zijn om de knelpunten op te lossen.
- Verbeteringen doorvoeren.
- Communicatie aan inwoners over nieuwe manieren van aanvragen.

Wat kost het?

Deze optie levert een structurele besparing op van ongeveer € 150.000. Daarbovenop wordt project- en beleidscapaciteit bespaard, omdat er geen project voor inkoop en implementatie van de pas hoeft plaats te vinden. Om de huidige uitvoering te optimaliseren wordt een deel van de besparing ingezet.

Wat zijn de risico's?

- Het vrijgevalen budget wordt aan iets anders besteed, en komt niet ten goede van de doelgroep minima

5.8 Huidige situatie handhaven

Per januari 2020 is het nieuwe minimabeleid in werking getreden. Het beleid is op veel punten versimpeld. Dit brengt al een efficiencyslag met zich mee voor de uitvoering van het minimabeleid. Met dit scenario handhaven we de huidige situatie en voeren we geen pas in voor minima.

Wat zijn de voordelen?

- Besparing van kosten
- Geen projectkosten voor bijv. capaciteit projectleider, adviseur kwaliteit en beleidsregisseur
- Inwoners kunnen zelf bepalen bij welke aanbieder zij hun dienst of product kopen
- Geen stigmatisering

Wat zijn de nadelen?

- Afstappen van het idee van een fysieke pas zoals afgesproken in het coalitieakkoord

Wat moet er gebeuren?

- Interne en externe communicatie over het niet implementeren van de Hilversumpas

Wat kost het?

Deze optie levert een structurele besparing op van ongeveer € 150.000 per jaar. Daarbovenop wordt project- en beleidscapaciteit bespaard, omdat er geen project voor inkoop en implementatie van de pas hoeft plaats te vinden.

Wat zijn de risico's?

- De vrijgevallen besparing van € 150.000 wordt aan iets anders besteed, en komt niet ten goede van de doelgroep minima.

6. Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het onderzoek is een aantal scenario's beschreven. Door deze met elkaar te vergelijken kan een goede keuze worden gemaakt. De scenario's zijn gerangschikt van een heel uitgebreide pas tot 'de huidige situatie handhaven'.

Type pas	Geschatte kosten	Voordelen	Nadelen	Risico's	Realisatie-snelheid
1. Uitgebreide pas	€ 500.000 - € 700.000	Klein	Groot	Groot	Kost veel tijd
2. Aansluiten bij bestaande minimapas	€ 300.000 - € 500.000	Klein	Groot	Groot	Kost veel tijd
3. Activeringspas	€ 300.000	Klein	Groot	Groot	Kost veel tijd
4. Kortingspas	€ 200.000 - € 300.000	Middel	Middel	Middel	Kost tijd
5. Aansluiten bij de Gooische Pas	€ 50.000 - € 100.000	Middel	Klein	Middel	Snel
6. Light versie pas	€ 50.000	Middel	Klein	Middel	Snel
7. Optimaliseren uitvoering zonder pas	Besparing € 150.000 (m.u.v. 2021)	Groot	Klein	Klein	Kost tijd
8. Huidige situatie handhaven	Besparing € 150.000	Middel	Klein	Klein	Snel

Tabel 8. Overzicht scenario's

6.1 Advies

De mogelijkheden van een minimapas zijn uitgebreid onderzocht. Zoals de acht verschillende scenario's laten zien, zijn er veel opties om uit te kiezen. Zelfs een combinatie van scenario's is denkbaar. Om een goede beslissing te kunnen nemen, zijn de scenario's zo uitgebreid mogelijk in beeld gebracht en de voor- en nadelen opgehaald bij andere gemeenten, aangevuld met een vertaling naar de Hilversumse situatie. Los van de scenariokeuze adviseren wij het volgende:

1. Per januari 2020 is het nieuwe minimabeleid in werking getreden. Het beleid is op veel punten versimpeld. Aangenomen wordt dat dit al een efficiencyslag met zich meebrengt voor de uitvoering op het Sociaal Plein. Monitor de effecten van dit nieuwe beleid. Wellicht heeft dit positieve effecten op efficiency en doelmatigheid. Indien uit de monitoring blijkt dat er nog steeds knelpunten zijn dan kunnen die worden meegenomen in verdere optimalisatie van beleid.
2. Start met het implementeren van e-diensten voor alle minimaregelingen. Middels e-diensten wordt het eenvoudiger voor de inwoners om een minima-aanvraag in te dienen. Met de invoering van het nieuwe zaakstelsel (prognose: per 1 oktober 2020), ontstaan de mogelijkheden om voor eenvoudige aanvragen e-diensten te gebruiken. De werkwijze is dan als volgt: De inwoner logt in op 'mijn Hilversum' (met bijvoorbeeld DigiD). Door het doorlopen van een beslisboom checkt de inwoner of hij recht heeft en zo ja, online een aanvraag indienen. Deze aanvraag komt vervolgens binnen bij de backoffice voor verdere afhandeling.
3. De huidige ontwikkelingen op digitaal vlak bieden nieuwe mogelijkheden voor het versimpelen van het aanvraagproces. Dit biedt gemak voor de inwoner en efficiëntie voor de organisatie. Onderzoek de mogelijkheden van o.a. blockchain en artificial intelligence voor aanvragen en geautomatiseerd toekennen van minimaregelingen.

Bijlage 1: Uitgangspunten vastgesteld door het college op 15 januari 2019.
Advisering commissie 13 februari 2019.

Doelen Hilversumpas	
1	De pas bevordert de deelname aan het maatschappelijke verkeer voor huishoudens binnen de doelgroep van de Hilversumpas.
2	De pas bevordert de deelname aan sport, cultuur en overige activiteiten van pashouders.
3	De Hilversumpas wordt gebruikt om het minimabeleid efficiënter (minder administratieve lasten) en doelmatiger (beter bereik doelgroep) uit te kunnen voeren.
Doelgroep	
4	De Hilversumpas is beschikbaar voor de Hilversumse minima die onder het minimabeleid valt van de Gemeente Hilversum
5	De Hilversumpas is gratis.
6.	In een later stadium kan worden gezien of het wenselijk is de pas uit te breiden (bijvoorbeeld voor mantelzorgers of vrijwilligers).
Functionaliteiten	
7	De Hilversumpas is een fysiek pasje die op vertoning korting geeft op sport of culturele activiteiten.
8	De Hilversumpas is een fysiek pasje waarmee (afhankelijk van kosten en mogelijkheden) betalingen gedaan kunnen worden waarvoor vooraf een tegoed is toegekend vanuit het minimabeleid.
9	De Hilversumpas kent een eigen website / app om inwoners vanuit de doelgroep te kunnen informeren over acties.
10	De Hilversumpas kent een eigen beveiligde persoonlijke pagina waarbij tegemoetkomingen, tegoeden en persoonlijke berichten kunnen worden ingezien door de minima.
11	De pas biedt een marketingkanaal voor winkeliers, culturele instellingen en sportinstellingen om kortingen of producten of diensten voor minima kenbaar te maken. De software / hardware die benodigd is voor winkeliers moet gebruiksvriendelijk zijn en bij voorkeur zonder extra investeringen vanuit de ondernemers beschikbaar zijn.
12	Acties, aanbiedingen, cultureel of sportaanbod kan door de betreffende aanbieders zelf worden ingevoerd op de website en worden vrijgegeven voor publicatie na goedkeuring door een nader te bepalen uitvoerder.
13	De pas kan technisch gezien naar gelang de behoefte van de gemeente uitgebreid worden met divers aanbod, andere doelgroepen of andere gebruikers (lees gemeente).
Organisatie	
14	De Hilversumpas voldoet aan alle geldende privacy regels.
15	De Hilversumpas heeft een klantcontactcentrum
16	Bij het tot stand komen van de Hilversumpas wordt zo veel als mogelijk gebruikt gemaakt van “proven concepts”. De voorkeur heeft dan ook bestaande leveranciers van stadspassen. Dit om zo veel als mogelijk niet opnieuw het wiel uit te moeten vinden.
17	Aanpak met ambtenaren, sociaal plein en cliëntenraad (geen brede werkgroep).
Financiering	
18	Los van de kosten van de verstrekkingen, die in het kader van het minimabeleid worden verstrekt, is het college bereid de kosten te dragen voor de opstart en instandhouding van de Hilversumpas (deze worden t.z.t. separaat aan u voorgelegd).
Wijze van introductie, implementatie en evaluatie	
19	De pas zal uiterlijk per 1 juli 2020 worden geïntroduceerd.
20	Afhankelijk van de implementatie en uitkomsten van verkenning is het college bereid indien noodzakelijk al dan niet tijdelijk extra personeel in te huren dan wel aan te nemen.
21	De pas zal, twee jaar na introductie, worden geëvalueerd.

Bijlage 2: Verslag Commissie Zorg en Samenleving over de Hilversumpas
13 februari 2019

12. Uitgangspunten Hilversumpas (2.18)

Woordvoerders

*fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boumadkar Boukhriess; D66: H.R. Jaarsma; VVD: mw. D. van Daalen; GroenLinks: A. Poels; CDA: N.G.T. van Voorden, ChristenUnie: mw. M. Van Bladel; PvdA: J.P. Lahaise; SP: P.H.J.R. van Rooden; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: --.
College: mw. A.J. Wolthers, wethouder.*

De voorzitter:

- merkt op dat het advies is de uitgangspunten van de Hilversumpas vast te stellen, zodat de markt kan worden verkend en het programma van eisen kan worden opgesteld.

De SP:

- heeft moeite met het uitgangspunt dat de Hilversumpas zich tot de minima beperkt en heeft zich altijd ingezet voor een pas voor iedereen, teneinde stigmatisering te voorkomen en te zorgen voor inclusiviteit;
- vindt het raar van de Gooische pas en de Hilversumpas twee trajecten te maken en vindt één pas meer kansen bieden; **D66** adviseert de SP dan met een ander voorstel te komen;
is van oordeel dat het idee van een basispas voor iedereen het juiste uitgangspunt is;
- weet dat het in Utrecht lastig is een minimapas uit te breiden tot een pas voor iedereen;
- vraagt hoe het met een Hilversumpas toch mogelijk is flexibel om te gaan met het aanschaffen van bepaalde voorzieningen.

De PvdA:

- weet dat in Amsterdam een initiatief voor een algemene pas is mislukt, maar dat er daar wel een pas voor minima en 65+'ers is; daartegen is de fractie niet; de **SP** wijst op de te ontwikkelen Gooische pas die men met de Hilversumpas kan combineren; de **PvdA** reageert dat mensen teveel passen niet waarderen en heeft geen mening over de Gooische pas;
- is voor het stellen van een grens voor de Hilversumpas op 130% van het sociaal minimum;
- denkt dat een algemene pas duur zal worden en is daarover niet positief;
- is voor het huidige voorstel, maar zou het liefst zien dat die helemaal niet nodig zal zijn;
- ziet de Hilversumpas als manier om mensen enthousiast te maken om mee te doen aan sport en cultuur;
- geeft mee vooral te kijken naar organisaties met ervaring, zoals de gemeenten Amsterdam en Utrecht;
- beveelt aan om mensen ook buiten de gemeente iets aan die pas te laten hebben;
- vindt het doel van minder regeldruk prima, maar denkt in de eerste plaats aan vereenvoudiging voor de doelgroep zelf;
- vraagt de mogelijkheden van een digitale pas te onderzoeken;
- weet dat mensen zelden of nooit de klacht hebben een dergelijke pas als stigmatiserend te ervaren.

De VVD:

- vindt de herziening van het minimabeleid goed en ziet de Hilversumpas als een uitvoering daarvan; de pas is geen doel op zich;
- wil de pas ook laten gelden voor mensen met een WIA-uitkering, zzp'ers, andere mensen met een laag inkomen en werkende armen; het **CDA** beveelt aan eerst de evaluatie van het minimabeleid af te wachten; de **VVD** vindt het minimabeleid en de Hilversumpas niet strijdig met elkaar;
- is niet voor uitbreiding van de pas aan andere doelgroepen, zoals mantelzorgers en ouderen; de **PvdA** meent dat de pas voor ouderen kan helpen om eenzaamheid te doorbreken en roept op de pas ook voor hen beschikbaar te stellen; de **SP** meent dat het programma van eisen voor de Hilversumpas pas

vast te stellen is na de evaluatie van het minimabeleid; de **VVD** vindt uitbreiding lastig omdat men niet weet waar het dan eindigt; zij ziet geen ruimte om eenzaamheid met de pas te bestrijden;

- vraagt of de pas ook wordt gebruikt voor de uitvoering van de bijzondere bijstand en hoe dan gewaarborgd wordt dat het geld ook wordt ingezet voor het doel van de bijzondere bijstand;
- maakt zich zorgen om de kosten van de Hilversumpas; het oprichten van een klantcontactcentrum klinkt als een grote investering en mogelijk kan men ook aansluiten bij bestaande initiatieven.

D66:

- is betere stukken van wethouder Wolthers gewend, omdat daarin een voorstel ontbreekt en vage uitgangspunten staan;
- vindt dat het doel van de minimapas moet zijn het realiseren van een instrument voor uitvoering van gemeentelijke minimaregelingen plus deelname aan het maatschappelijke leven vergemakkelijken;
- is van opvatting dat de pas best op termijn uitgebreid mag worden, maar dan moet het een functionele gemeentepas zijn die toegang geeft tot gemeentelijke voorzieningen en geen commerciële toepassingen hebben; de **PvdA** weet dat in Amsterdam de pas toegang geeft tot Artis, musea en rondvaarten en eenzaamheid bestrijdt; **D66** wil beginnen met een pas die bedoeld is om minimaregelingen beter uit te voeren en die moet dan ook goedkoper zijn in de uitvoering, omdat men er anders niet aan hoeft te beginnen; de **PvdA** vraagt wat **D66** vindt als door de pas blijkt dat de gemeente meer aan minimaregelingen kwijt is; **D66** reageert dat het prima is als de pas leidt tot toename van gebruik van minimaregelingen; de **VVD** vraagt of **D66** vindt dat een doel kan zijn dat geld goed besteed wordt; het **CDA** vraagt of **D66** vindt dat het stuk rijp is voor bespreking; **D66** antwoordt dat een goede besteding een uitvoeringszaak is en vindt dat de pas een minimapas moet zijn die een groeimodel kan zijn; volgens de fractie kan het college verder met het stuk, maar had dat liever nader toegespitst gezien; het **CDA** meent dat **D66** hiermee de wethouder een carte blanche geeft; **D66** herhaalt dat de enige voorwaarde voor haar is dat de pas uitvoering van de minimaregelingen structureel goedkoper moet maken.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of het geld op de pas daadwerkelijk besteed wordt aan duurzame gebruiksgoederen;
- geeft mee niet lang te wachten om met de Hilversumpas mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen; mogelijk al in juli 2020.
- wil de Hilversumpas ook beschikbaar laten zijn voor andere inwoners, zodat minima niet als zodanig herkenbaar zijn;
- wil bezien of de term 'werkende armen' te vervangen is;
- informeert of de pas overdraagbaar is, voor het hele huishouden is of voor één persoon;
- is benieuwd welk aantal ondernemers en instellingen wil meewerken aan het verlenen van korting.

De ChristenUnie:

- beaamt dat een beter stuk had kunnen voorliggen, maar is van mening dat wel een start richting een plan van aanpak te maken is;
- heeft kritiek op een minimapas met een stigma voor mensen met een minimuminkomen; het zou voor iedereen goed zijn om een kortingspas te hebben;
- vraagt of samenwerking met Hans Hensen voor een businesscase is overwogen; **D66** memoreert dat in de vorige collegeperiode daarmee al uitgebreid contact is geweest;
- hoorde de ontwikkeling van de Gooipas, maar vindt dat een tweede pas niet plezierig werkt;
- informeert naar het tijdpad van invoering van de Hilversumpas';
- vraagt of bij de invoering verdere hobbels en moeilijkheden worden verwacht;
- vraagt aandacht voor het veiligheidsrisico en de overdraagbaarheid; de **voorzitter** stelt voor die vragen schriftelijk af te doen;
- informeert of is nagedacht over een financiële afkadering en of € 300.000,- voldoende zal zijn.

Leefbaar Hilversum:

- is geen voorstander van een minimapas;
- is blij met het stuk, hoewel dat niet rijp is voor raadsbehandeling;
- informeert naar de mogelijkheid van samenwerking met de Gooische pas en de bereidheid om met de oprichters daarvan te praten, omdat die goede punten bevat; de **PvdA** vraagt wanneer die pas klaar zal zijn; **Leefbaar Hilversum** antwoordt dat men daarmee al heel ver is;
- is benieuwd welke doelgroepen de wethouder aan de Hilversumpas wil toevoegen en zichzelf denkt daarbij aan vrijwilligers, ouderen, mantelzorgers en iedereen met weinig geld.

GroenLinks:

- is heel blij met de invoering van een stadspas voor minima, omdat mensen meestal niet weten waarop ze recht hebben;
- hoopt met de pas het minimabeleid makkelijker en toegankelijker te maken, waarbij veel administratieve lasten worden bespaard; het **CDA** is benieuwd waar dat staat; **GroenLinks** vermeldt dat het in de toelichting staat en vindt dat een aanname;
- vindt de doelgroep eenieder met een zodanig laag inkomen dat men een steun in de rug nodig heeft;
- vindt werkende armen en zzp'ers die een steun in de rug nodig hebben tot de doelgroep behoren en verzoekt de wethouder dat gegeven aan te passen;
- vindt een stadspas staan of vallen met een goed, breed en veelzijdig aanbod en vraagt hoe de wethouder zorgt dat zoveel mogelijk ondernemers en instellingen zich daarbij aansluiten;
- is benieuwd hoe zij de evaluatie na twee jaar moet zien.

Het CDA:

- lijkt het goed om eerst het huidige minimabeleid in de brede omvang te bekijken eer een besluit over een Hilversumpas te nemen, teneinde te weten of alle beschikbare middelen worden ingezet, de doelgroep de mogelijkheden kent en of de uitvoeringskosten acceptabel zijn;
- vindt de timing van de notitie ongewenst vanwege het voorschot op het beleid voor de evaluatie van het minimabeleid;
- vraagt de wethouder het traject aan te houden tot de evaluatie heeft plaatsgevonden;
- stelt dat de pas iedereen uitsluit die niet tot de minima behoort, wat stigmatisering in de hand kan werken; het zou mooi zijn als alle huishoudens of personen de pas zouden kunnen aanschaffen, wat een impuls kan zijn voor de lokale economie;
- begrijpt dat twee passen worden ontwikkeld en vraagt of de wethouder met de andere initiatiefnemers heeft gesproken en wanneer daarvoor niet wordt gekozen;
- informeert wanneer de pas een succes zal zijn en hoe door de pas het beleid efficiënter en doelmatiger uit te voeren is;
- vraagt hoeveel tijd, administratie en fte de wethouder denkt te besparen door de invoering van de pas;
- merkt op dat een gratis pas minder waarde kent en vraagt waarom daarvoor is gekozen;
- verbaast de marktverkenning zonder dat de draagvlak onder winkeliers bekend is en de doelgroep is benaderd; **Leefbaar Hilversum** stelt dat al het voorwerk al is gedaan;
- begrijpt dat de Adviesraad Sociaal Domein niet tevoren om advies is gevraagd;
- is benieuwd wat het draagvlak van het MKB voor de (pas)sen is;
- vraagt om een onderbouwing van de kosten per gebruiker;
- vindt de notitie samengevat een zeer armoedig voorstel, zodat de wethouder terug moet naar de tekentafel, waarbij er een pas voor iedereen moet komen, die de lokale economie versterkt en waarbij het mogelijk moet zijn per doelgroep eigen voorwaarden te benoemen.

Wethouder mevrouw Wolthers:

- laat weten dat de Hilversumpas en het proces daar naartoe vol hobbels en moeilijkheden is;
- wijst erop dat het coalitieakkoord vermeldt dat er een pas voor minima moet komen;

- erkent dat een mager stuk voorligt, omdat zij werkt aan de herijking van het minimabeleid; op alle details komt zij terug in het minimabeleid;
- beaamt dat de pas een uitvoeringsinstrument is van het minimabeleid;
- merkt op dat de pas primair voor de minima bedoeld is, waarna na twee jaar bezien wordt of uitbreiding nodig is, afhankelijk van hoe de raad daarnaar kijkt;
- zal zoeken naar termen die meer recht doen naar de menselijke maat en kwaliteiten die bij hen horen; zij houdt zich aanbevolen voor goede termen voor 'minima', 'mensen met een laag inkomen' en 'werkende armen';
- kondigt de onderbouwing van de Hilversumpas bij het minimabeleid aan;
- heeft lessen getrokken uit de vorige collegeperiode;
- weet dat er legio gemeenten zijn die dergelijke passen hebben ingevoerd en slechts 6% van de gebruikers die als stigmatiserend ervaren; daarmee kan men zonder al te veel rompslomp gebruik maken van minimaregelingen;
- wil heel graag aansluiten bij bewezen concepten, zoals organisaties en gemeenten die het wiel al hebben uitgevonden; de Gooipas heeft een ander doel en of twee passen naast elkaar blijven bestaan wil zij bezien;
- wil de mogelijkheid van het behoud van goedkope adressen meenemen en nader onderzoeken;
- stelt dat niet de eerste scope is om de pas buiten Hilversum te kunnen gebruiken;
- is het gebleken dat de pas het gebruik voor de doelgroep en de ambtelijke organisatie vereenvoudigt; over de businesscase komt zij bij de raad terug; het **CDA** begrijpt niet dat het stuk ter tafel komt als nog zoveel onbekend is; wethouder mevrouw **Wolthers** licht toe dat de pas gelijk oploopt met de herijking van het minimabeleid; de systematiek daarvan verandert niet; zodra het nieuwe minimabeleid in werking treedt doet de Hilversumpas dat ook;
- zegt toe het programma van eisen voor te leggen aan de commissie **T19/25**;
- licht toe dat bijzondere bijstand in de vorm van bewindvoeringskosten niet op de pas verschijnt, maar bijvoorbeeld het verstrekken van een koelkast wel; zegt toe aan te geven welke zaken wel en welke niet beschikbaar komen via de Hilversumpas **T19/26**;
- weet niet waar het eindigt en wat haar betreft doet het dat bij het voorgestelde beleid; als de raad daarover over twee jaar anders denkt kan dat;
- heeft de bedoeling met de pas klein en gecontroleerd te beginnen, op basis van elders opgedane ervaringen; te overwegen is of de pas wel ingevoerd moet worden als de uitvoering van minimaregelingen door de pas niet goedkoper is;
- vindt minima, zzp'ers en werkende armen tot de doelgroep van de Hilversumpas behoren;
- deelt mee dat de pas geen invloed heeft op toekomstig beleid, maar andersom;
- wil het beleid niet aanhouden en wil doorgaan, met inachtneming van gedane toezeggingen;
- borgt de privacy van de houders van de minimapas;
- weet dat ervaringen aangeven dat voldoende bedrijven zijn geïnteresseerd en hoopt zoveel mogelijk verschillende bedrijven te betrekken; een en ander is gecheckt bij Hilversum Marketing;
- maakt de pas gratis, omdat die een uitvoeringsmiddel is van het gemeentelijk beleid, daarom is een bedrag niet passend;
- heeft via de Adviesraad Sociaal Domein met de doelgroep gesproken, evenals over de ervaring van anderen.

Tweede termijn

D66:

- herhaalt dat het aan onderbouwing ontbreekt dat de pas de deelname aan het maatschappelijk leven kan bevorderen, zodat zij vindt dat het college in dezen heeft gefaald, omdat de raad nu zijn werk niet goed kan doen.

Het CDA:

- sluit zich daarbij aan;

- constateert dat draagvlak voor de pas niet is gepolst, evenals de belemmeringen om de pas breder te trekken;
- beveelt aan te onderzoeken de pas breder te trekken;
- betreurt het dat de goede ideeën van de Gooipas niet zijn meegenomen;
- mist in het stuk de evaluatiecriteria;
- vindt het stuk onrijp om verder te behandelen.

Wethouder mevrouw **Wolthers**:

- wil heel graag verder met de stukken;
- stelt dat er wel degelijk enthousiasme is voor invoering van de pas en gaat aan de slag met gemaakte opmerkingen en punten;
- heeft bewust niet gesproken met de initiatiefnemers van de Gooipas om het zuiver te houden;
- zegt toe een businesscase voor te leggen aan de commissie met daarin de uitgangspunten en de door de commissie aangedragen adviezen **(T19/24)**.

Advisering aan het college

De **SP**:

- sluit zich aan bij het CDA en wil serieus laten kijken naar de Gooipas en herijking van het minimabeleid;
- vindt dat de wethouder nu nog niet met het beleid verder moet.

De **PvdA** wil zo snel mogelijk laten doorgaan.

De **VVD** adviseert positief.

D66 constateert dat het college voornemens is om een instrument voor uitvoering van de gemeentelijke minimegelingen te ontwikkelen dat efficiënter en makkelijker voor de gebruiker is en dat ondersteunt zij van harte.

Hart voor Hilversum adviseert verder te gaan met het onderzoek en de input mee te nemen. Zij adviseert positief.

De **ChristenUnie** wil graag een verdieping zien en adviseert verder te gaan en de pas uit te werken.

GroenLinks adviseert positief en ziet de verdere uitwerking tegemoet.

Het **CDA** vindt het stuk inhoudelijk niet sterk genoeg om een besluit te kunnen nemen, vanwege missende evaluatiecriteria, een financiële onderbouwing en de noodzaak op deze manier te doen.

Leefbaar Hilversum sluit zich daarbij aan.